

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrierile nefrancațe nu se re-
trimite. Manuscrisele nu se re-
trimite!

Birourile de ananțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Moas), Heinrich Schölk, Alois
Horn, M. Dukes, A. Oppetit, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Meser, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Deuber; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o seriă
garmondă pe o colonă 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seră 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu davană în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 178.

Brașov, Mercuri 9 (21) August

1889.

Brașov, 8 August.

În zilele trecute s'a ținut în Viena un congres de antropologi, ér după terminarea lucrărilor congresului, membri germani ai acestuia au făcut o excursiune până la Pesta.

Șilucru ciudat, aceia, cari strigă mereu „nix daics” înființându și cluburi „nix daics”, i-au primit în învetații germani în cel mai frumos „deutsch”, căci primarul Pestei Gerloczy—fost mai înainte Gampel—și Franz Pulszky au salutată în limba germană pe „amicii lor germani.”

Negreșit, că această manifestație, nefiind sincera expresiune a simțmintelor ce șovinistii unguri le nutresc în inima lor față cu limba și naționalitatea germană, a trebuit să producă ironice zimbete pe buzele învetaților germani, și în frumoșa vorbire, cu care le-a răspuns învetațul Virchow, se oglindăză foarte bine această ironie, căreia vorbitorul a scitit să i dea înfățișarea unei aspre lecțiuni la adresa prigonitorilor limbei și vieții germane, ca și ai celei române, sârbe, slovace ș. a.

După ce învetațul german le-a făcut Ungurilor complimentele cele mai măgulitoare—ca o șpe nici nu putea face altfel—adause: „Și noi Germanii am fost odată șovinisti, când împărații noștri voiau să domnescă peste totă lumea. Dér a trebuit să espiamă amar acest șovinism, până la cruzimile răboiului de treișeci de ani. Dér acest lucru l'am învetaț de la Penonia, de unde au pornit cele dintăi expedițiuni după jafuri, de unde am luat exemplul, cum năvălesce cineva în posesiune străină. Șovinismul pôte reinvia din timp în timp; dér istoria ne înveta, că se nu întindemă mâna după bun străin...”

Cine nu va înțelege din aceste cuvinte aspra lecțiune, ce li-o dă

învetațul german șovinistilor Unguri, vrându a-le dice: destul ați umblat după bun străin, destul ați năvălit în posesiune străină și ați dat și altora esemplu réu de v'au imitat, primind apoi amară răsplată; e timpul acum să puneți capet șovinismului, să nu mai întindeți mâna după bun străin, să nu mai năvăliți în posesiune străină, căci veți espia amar aceste fapte.

Și care e ađi bun străin, după care șovinistii unguri întind mâna, și posesiunea străină, în care se pregătesc a năvăli, decât nu școla și biserica, limba și naționalitatea popórelor nemaghiare din Ardél, Bănat și Țera un-gurască?

Aceste bunuri le-a înțeles învetațul german, când a vorbit de șovinism, și de sigur s'a gândit la limba și naționalitatea germană din acest stat, care sunt bun și posesiune germană, și nu sunt încredințate regimului un-gurască ca să le distrugă, ci ca să le păzescă și să le cultive, precum nici limba și naționalitatea română, sârbă, slovacă, care sunt bun și posesiune română, sârbă, slovacă, nu-i sunt încredințate ca să le distrugă, ci ca să le apere și să le cultive.

Dacă vor pricepe guvernul și șovinistii unguri cuvintele învetațului german, care le-a dat a înțelege, că de acesta atêrnă și amicitia Germanilor, cu atât mai bine; ér de nu, să și aducă aminte de câte ori vor întreprinde câte un nou atac asupra bunului și posesiunii străine, că istoria înveta, ca să nu întindă mâna după bun străin, căci amar se espiază această crimă!

DIN AFARĂ.

Alianța triplă și Anglia.

Sâmbăta trecută s'a adus în discu-

siune în camera comunelor din Londra alianța triplă. La desbaterea punctului „serviciu diplomatic”, Labouchere a cerut delă guvernul deslușiri asupra raporturilor Angliei cu Italia și asupra triplei alianțe. Interpelantul a dorit să șcie, decât marchisul Salisbury în con-vorbirile sale cu împăratul german și cu contele Bismarck a definit mai clar poziția Angliei față cu tripla alianță și decât direct ori indirect a dat asigurări, cari ar pute să facă a se presupune, că în casu de răboiu Anglia s'ar alătura la alianța triplă.

Sub-secretarul de stat Sir Fergusson declară, că Anglia ș-a rezervat deplina sa libertate de acțiune. Guvernul n'a luat asupra și nici un angajament, cum se întrebuințeze forțele sale militare și maritime, afară de acelea, cari sunt cunoscute camerei. Nici o țară, dice Fergusson, nu are un mare interes la susținerea păcii cu Anglia, dér față cu interesele sale, ce se estind peste totă lumea, ea trebuie să fiă liberă în orice eventualitate de a adopta aceea politică, care ar pretinde-o interesele sale. Puterile recunosc dreptatea acestei reserve.

Labouchere nu a fost mulțamit cu acest răspuns și a susținut, că Salisbury e în secret înțeles cu puterile triplei alianțe, care e îndreptată în contra Franței; a mai susținut, că Salisbury pare a avea o deosebită ură față cu Franța.

Lordul Smith declară în numele guvernului, că nici cât negru sub unghie nu sunt întemeiate părerile ce i-le atribue Labouchere lui Salisbury și guvernului engles:

Folle française, despre condamnarea lui Boulanger.

Foile republicane sunt foarte mulțamite cu sentința pronunțată de senat, din contră foile conservatoare, adecă cele monarchice, se exprimă foarte violent asupra parțialității judecătorilor și protestă în contra nedreptății sentinței.

„République Française” dice, că a fost onore pentru senat, de a fi răs-

bunată armată și de a fi salvată libertatea și republica. „Lanterne” dice, că bărbatul, care a defraudat ban publici, nu mai pôte fi conducătorul unei partide. „Clairon” numesc condamnarea: o ușurare a conștiinței publice. „Journal des Débats” exprimă convingerea, că opinia publică va ratifica drépta sentință. În acelaș înțeles se exprimă și „Siècle”, și „Justice” crede, că ađi pôte admite cu siguranță, cumcă verdictul națiunii va libera Franța deplină de acel bărbat, care voia să ucidă pe cerșitorea („Gueuse”), cum numia monarchistii și boulangistii republica. „La Paix” consideră condamnarea ca sfârșitul boulangismului. „Evénement” dice, că tribunalul de stat a început restabilirea principiului autorității republicane, guvernul se o îndeplinescă. „XIX Siècle” dice, că Boulanger s'a condamnat însuși, căci el nu e un învins, ci un învotat.

Diarele conservatoare și boulangiste amenință cu verdictul națiunii la alegeri. „La Presse” dice, că condamnații de eri vor fi triumfătorii de mâne. „Gaulois” scrie, că condamnarea e opera contrarilor politici și nu a judecătorilor. „Soleil” ține de ceva grotesc, că Boulanger a fost condamnat, fiind-că a stat două ore la gara din Lyon, de unde nu putea pleca din cauza închiderii liniei. „Autorité” dice, că sentința, care e un omor moral, în loc de a-l micșora pe bărbatul, îl va mări peste măsură. „Intransigent”, al cărui director Rochefort încă e condamnat, injură pe bătrânii lachei din palatul Luxemburg și publică o declarație a redactorului foii, în care acesta asigură de sincera iubire și de nemărginit devotament pe Rochefort, care acum sub republică e a doua oră de 19 ani încoc condamnât la deportațiune.

Intrevederea delă Berlin și presa rusă.

„Nord”, organul diplomației ruse și din Bruxella, vorbește despre întrevede-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Serbarea logodnei în Vendée.

Nuvelă de Iulius Iainin.
(Urmare).

Când observă Baudelot acesta, apucă mâna ospătarului său și duse tremurând:

„Vedeți? Acest singur cuvânt: „testament” imi sună mai trist decât cuvintele: „Vei muri în Nantes!” Observarea: „Faceți-vă testamentul”, mi-a adus aminte de mórtea tuturor ai mei. Eu n'am pe nimeni, căruia să-i pot lăsa de moștenire numele meu, sabia mea, iubirea mea și ura mea; pentru că acestea sunt tot ce mi-a mai rămas. Și totuși trebuie că e ceva binefăcător și dulce, a dispune de bunuri, de bogății, de avere, a fi darnic la marginea mormântului, aducându-ți aminte de ultimele binefaceri și a primi lacrimile de bucurie și de durere, ce le varsă ceilalți după mórtea lui. Acesta e un dulce și onorabil, nu-i așa, căpitane? Să nu ne mai gândim la acesta.”

„Vă voi trimite de mâncare”, duse Hamelin în ton amical. „Astă este t. c. mai đua logodnei mele și mēsa mea

va fi mai bine sortată ca de obicei. Chiar mēsa mea o va îngriji.”

Baudelot văđu la una din deschideturile carcerii un mărghăritărel. Frumosa florică se legăna voioasă în vânt. El o rupse și i-o dete căpitanului.

„La noi este obiceiul, căpitane”, duse el, „a da miresii un dar de logodnă. Dați, vă rog, miresii D-vóstră această flore înflorită pe câmpul și pământul meu, și acum, căpitane, bună sera! Vă țin prea mult departe de iubita D-vóstră. Cerul se vă răsplătescă bunățatea, ce ați arătat-o cătră mine. Fiți fericit! Trimiteți-mi ceva de mâncare, pentru că imi este fime și am lipsă de odichnă.”

Ei se despărțiră, pe când privirile lor își duseră unul altuia un „rēmas bun” amical.

I-se aduse tinerului Vendean de mâncare. Fetița, căreia i-se dase această însărcinare — o tineră bretană, cu dinți albi, busele rose și o fată impresionabilă — îi servia cu cea mai mare atențiune. Baudelot era servit ca și ceilalți oșpeți ai casei. Mâncarea era gustosă.

Când voi tineră fetița să-i tórne

șampaniă, el o întrebă.

„Cum te chiamă, copila mea?”

„Mă chiamă Maria”, respuse ea.

„Ca pe nepota mea”, duse tinerul.

„Și de câți ani ești, Mario?”

„De șeptespredece!”

Lui i-se rupse inima, gândindu-se la frumoșa lui rudă, care a fost executată pe șafod. Ar fi trebuit însă să răscescă, decât ar fi plâns înaintea acestei copile, și deorece nu mai era în stare să mai dică nici un cuvânt, îi întinse paharul.

Paharul însă era plin și în el strălucia acum ultimele raze ale soarelui. — Sigur că unde spumeză șampania, acolo totdeauna este primăvară, cu totă frica și spaimela.

Văđendu-și Baudelot paharul plin, întrebă pe fetiță.

„Nu mai ai încă un pahar, Mario?”

„Mie nu mi-e sete”, respuse ea.

„Un om singur”, continuă el, „nu e în stare să bea tot vinul acesta, el își caută tovarși și îi place numai între oșpeți veseli. Arată-mi deci amicitia ta, punându acest pahar la busele tale, frumoșica mea bretană, decât voesci

să mă mai veđi bēnd șampaniă înainte de a muri.”

El țin paharul la busele ei, care deja se atinsera de el, însă la cuvântul: „mórte”, i-se rupse inima și lacrimile i-se rotogoliră în vinul cel învioșător.

„In sănătatea ta, Mario!” duse Baudelot și beu vinul amestecat cu lacrimi în sănătatea Mariei.

În acest moment se auđi o musică de violine și instrumente de suflat.

„Ce însemneză acesta?” întrebă el punēnd paharul la o parte. „Dómne iartă-mē, acesta e un bal.”

„Ah!” suspină Maria, „da! este un bal, dér tēnera mea stăpână nu voesc să danteze; mirele și tatal ei înse voesc. Ea va fi în noptea acesta foarte nefericită.”

La aceste vorbe tēnerul Vendean sări în sus.

„Ah, Mario!” duse el, „decă ești atât de bun, după cum cred, atunci fă-mi un serviciu din iubire. Du-te, fugi, sbóră, spune tinerii tale stăpână, că contele Baudelot de Dairval, colonelul cavaleriei ușore, o rógă a-i da permisiune să i-se prezenteze. — Său mai bine nu spune acestea, Mario! du-te la ospătarul

No. 2759—1889.

143/43—3

Escriere de concursu.

Cu terminul de 8 Septembrie a. c. st. n. inclusive se escrie concursu pentru următoarele stipendii din *fundatiunea fericitului arhiepiscopu și metropolit Alesandru Sterca Șulutu*, și anume:

Pentru două stipendii de câte 400 fl. v. a. usuate de Liviu Albini și Amos Frâncu, ambii rigoroși în drepturi, și declarate de vacante din cauză, că nici unul dintre beneficiați nu s'a legitimat la finea anului școlastic 1888/9 despre progresul făcutu în decursul aceluși an;

Pentru patru stipendii de câte 200 fl. v. a. usuate, unul de Virgiliu Brândușianu, rigoroși în drepturi, care nu s'a legitimat despre progresul făcutu în decursul anului școlasticu expirat, alu doilea de Laurențiu Popu, carele depunendū doctoratul, a absolvat studiile juridice, alu treilea de Eugeniu de Leményi, carele a devenit oficeru în armata comună în activitate, și alu 4-lea de Davidu Radeșu, carele a absolvat academia silvanistică din Schemnitz;

Pentru două stipendii de câte 60 fl. v. a. usuate de gimnastișii Basiliu Trifu și Camilū P. Harșianu, și declarate de vacante din cauză, că nici unul dintre beneficiați nu a produsu atestatū despre progresul făcutu în decursul anului școlasticu expirat.

Doritorii de a obține vre-unul din stipendiile de mai susu au să intrunescă următoarele condițiuni:

- a) că suntū Romani gr. cat. miseri născuți în Transilvania;
- b) că pre lângă purtare morală bună au din studie calculi de *eminență*;
- c) că după absolvarea studiilor teologice se pregătesc la facultatea filosofică pentru cariera de profesori la gimnasia, seu că suntū ascultători de medicină, de drepturi ori și la altă facultate, academia și gimnasiu;

d) dintre concurenți voru avé preferință, cari voru puté dovedi, că suntū consăngeni cu piul fundator;

e) concurenții să producă și alături la cererile lor: *testimonie școlastice în copie autentică și nu în origine*, atestatū de consăngenitate, decă suntū consăngeni cu fundatorul, carte de botezu, atestatū de paupertate, și să numescă espresu institutulū, la care și unde voru să continue sciințele academice ori gimnasiale.

Cererile concursuale astfelu adjustate să le subșternă la subsemnatul consistoriu metropolitān până la terminulū prefiptū.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 10 Augustū 1889.

Consistoriulū metropolitān gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursu.

Cu terminul de 8 Septembrie a. c. st. n. inclusive se escrie concursu la *trei stipendii de câte 60 fl. v. a. și la unū stipendiu de 40 fl. v. a. din fundatiunea fericitului canonicu Constantinū Alutanū*, dintre cari unul se face acum din nou curentū, alu doilea a fostu usuatū de medicinistul Alesandru Silasi, alu treilea de gimnastișul Andreiu Borgovanū, și alu 4-lea de gimnastișul absolutū Aureliu Olteanu, dintre cari beneficiați nici unul nu s'a legitimat la finea anului școlasticu expiratū despre progresul făcutu în studie.

Doritorii de a obține vre-unul din stipendiile de mai susu voru avé de ași instrui suplicele conformū condițiunilorū indigete în escrierea de concursu pentru stipendiile șuluțiane și a le așterne subsemnatulū consistoriu până la terminulū prefiptū.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 10 Augustū 1889.

Consistoriulū metropolitān gr. cat. de Alba-Iulia.

„ALBINA“

institutū de creditū și de economii
Filiala Brașovū.

Amanetéză mărfuri

cu interese de 6 până la 7%

în sensulū regulamentelorū ei referitoare, — primește mărfuri spre imaginare în magazinele ei proprii de lângă gară, de asemenea închiriază pe teritoriulū ei și locuri pentru depozitare.

Informațiuni mai de aproape se potū lua zilnicū în biroulū institutului, piață No. 90, dela 8—2 ore d. p.

84,12

Avisū d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū țiarulū nostru până acuma.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuință.

Domnii, ce se aboneză din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

MERSUL TRENURILOR

pe liniile orientale ale căii ferate de statū regesci unguresci valabilū din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealū				Predealū—Budapesta				B.-Pesta-Aradū—Teiuș				Teiuș-Aradū-B.-Pesta				Copșa-mică—Sibiu			
Tren de per-sone	Trenū accele-ratū	Trenū omni-bus	Trenū mixt	Trenū omni-bus	Trenū accele-ratū	Tren de per-sone	Trenū omni-bus	Trenū omni-bus	Trenū de pers.	Trenū de pers.	Trenū mixt	Trenū de pers.	Trenū mixt	Copșa-mică					
Viena	11.—	8.—		Bucuresc	4.40	7.30	*)	Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copșa-mică	2.05	4.35		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	Predealū	9.12	1.14	5.03	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Șeica mare	2.38	5.05		
Szolnok	11.20	4.05	7.22	Timișu	9.41	1.45	6.22	Szolnok	10.42	12.38	Vințulū de josū	12.30	4.10		Lómneșu	3.22	5.45		
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	Brașovū	—	—	7.23	Aradū	3.53	5.36	Sibotū	1.01	4.43		Ocna	8.—	3.46	6.17	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldiōra	4.54	7.07		Glogovațu	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13		Sibiu	8.35	4.18	6.40	
Várad-Velenceze		7.11	9.18	Apața	5.37	7.44		Gyorok	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47		Sibiu-Copșa-mică				
Fugyi-Vásárheli			2.19	Ágostonfalva	6.15	8.09		Paulișu	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27	Sibiu	2.30	9.10	9.50		
Mező-Telegd			2.32	Homorodū	6.43	8.29		Radna-Lipova	4.05	5.17	Branicea	3.23	6.54	Ocna	3.04	9.37	10.14		
Rév		7.41	2.55	Hașfalēu	7.31	9.07		Conop	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20	Lómneșu	—	10.05	10.40		
Bratca		8.16	3.38	Sighișōra	9.09	10.34		Bērzava		6.05	Gurasada	4.08	7.32	Șeica mare	—	10.40	11.10		
Bucia			4.01	Elisabetopole	9.33	10.46		Soborșinū		6.23	Zamū	4.44	8.03	Copșa-mică	—	11.09	11.36		
Ciucia		9.05	4.23	Mediașu	10.02	11.09		Zamū		7.20	Soborșinū	5.30	8.38						
Huiedin		9.35	4.49	Copșa mică	11.04	11.35		Gurasad..		7.55	Bērzava	6.27	9.27						
Stana			5.31	Micāsasa	11.24	12.19		Ilia		8.26	Conopū	6.47	9.46						
Aghiriș			5.40	Blașiu	11.39	11.59		Branicea		8.47	Radna-Lipova	7.28	10.20						
Ghirbēu			6.12	Crăciunelū	11.57	12.15		Deva		9.11	Paulișu	7.43	10.34						
Nădășel			4.36	Teiuș	12.30	12.43		Simeria (Piski)		9.42	Gyorok	7.59	10.50						
Clușiu		10.35	6.38	Crăciunelū	12.45	12.55		Orăștia		9.59	Glogovaț	8.28	11.16						
Apahida			7.15	Teiuș	1.13	1.07		Șibotū		11.—	Aradū	8.42	11.30						
Ghiriș			7.48	Aiudū	2.18	2.11		Vințulū de josū		11.29	Szolnok	9.20	12.05						
Cucerdea			9.13	Vințulū de susū	2.48	2.33		Alba-Iulia		12.02	Budapesta	2.22	5.10						
Uiōra			10.12	Uiōra	2.56	2.40		Teiuș		12.19	Viena	6.—	8.15						
Vințulū de susū			10.19	Cucerdea	3.14	2.46				9.54		1.40	6.05						
Aiud			10.45	Ghirișu	4.01	3.27													
Teiuș			11.34	Apahida	5.28	4.47													
Crăciunelū			12.11	Clușiu	5.56	5.08													
Blașiu			12.29	Nădășelū	6.45	5.32													
Micāsasa			1.10	Ghirbău	7.06														
Copșa mică			1.30	Stana	7.22														
Mediașu			2.14	B. Huiedin	7.37	6.11													
Elisabetopole			2.54	Ciucia	8.03														
Sighișōra			3.35	Bucia	8.24	6.43													
Hașfalēu			4.07	Bratca	8.37														
Homorodū			5.54	Rév	9.03														
Ágostonfalva			6.39	Mező-Telegd	9.37														
Apatia			7.13	Fugyi-Vásárheli	9.55	7.51													
Feldiōra			7.45	Várad-Velenceze	10.20	8.17													
Brașovū			8.32	Oradea-mare	10.47														
Timișu			9.45	P. Ladány	11.04	8.42													
Predealū			1.55	Szolnok	11.19	8.47	10.50												
Bucuresc			2.53	Budapesta	1.19	10.08	1.33												
			3.28	Viena	3.31	11.51	3.29	11.51											
			9.35		6.30	1.55	7.45	9.55											
					1.40	7.15	6.05												

Notă: Numerii încadrați cu linii gróse însemnēză órele de nópte.